

Ungdomsinflytande

Enkla vägar in och utrymme att växa

**Houler Akhwarzi, Vincent Brander,
Hedda Johansson Jönsson & Minda Ranerås
2026.07.10**

Rapporten är en del i projektet "Unga kulturutvecklare - nya vägar för ungas inflytande och delaktighet" som möjliggörs av Innovationsfonden, Region Jönköpings län. Projektet drivs av sektionen för Kulturutveckling inom Regional utveckling. Youth 2030 AB medverkar i projektet med utbildning och coachning.

Innehållsförteckning

Förord	3
Bakgrund	4
Ungdomsinflytande.....	4
Vuxennorm och åldersmaktsordning.....	4
MUCF:s modell för rättighetsbaserat ungdomsperspektiv.....	4
Ungdomsråd.....	4
Enkäter.....	5
Unga utvecklare	5
Youth 2030 Movement	5
Metod & genomförande	6
Workshops	6
Empowerment	6
Idéverkstad.....	6
Anpassade workshops	6
Genomförande	7
Sammanställning.....	7
Resultat.....	8
Hinder	8
Vuxennorm	8
Brist på kunskap och information.....	10
Ekonomiska hinder	11
Bristande tillgänglighet.....	12
Bristande trygghet i sammanhangen	13
Lösningar	14
Lyhördhet, acceptans, delaktighet och samarbeten	14
Information och utbildning	14
Resurser	15
Tillgänglighet och trygghet	15
Diskussion.....	16
Unga utvecklare	17

Ungdomsråd.....	17
Utformning	18
Olika nivåer av engagemang	19
MUCF:s modell för rättighetsbaserat ungdomsperspektiv.....	20
Slutord	21
Krav till beslutsfattare	21
Till politiker	21
Till tjänstepersoner	21
Referenser	22
Bilagor	24
Bilaga 1 – Frågor till workshop.....	24
Bilaga 2 – Frågor till anpassad workshop	26

Förord

Under fyra veckor har vi, fyra unga kulturutvecklare, anställda av Region Jönköpings län för att ta fram förslag på en kommande strategi för organisationens arbete gällande ungdomsinflytande.

Vårt uppdrag grundar sig på den rapport som ungdomsrätsorganisationen Youth 2030 Movement tog fram under hösten 2024, tillsammans med sektionen för Kulturutveckling på Region Jönköpings län. I rapporten sammanfattades dialoger som genomförts med ungdomar i länet. Där framkom det att många unga har ett intresse av att påverka, men upplever att möjligheterna och verktygen för inflytande är begränsade. Att anställa unga kulturutvecklare var en metod som föreslogs av Youth 2030 Movement, vilket regionen valde att arbeta vidare med. Denna satsning är i sig en möjlighet för unga att påverka, men även ett steg på vägen mot ytterligare ungdomsinflytande.

Under våra fyra jobbveckor delades arbetet upp i olika delar för att skapa en tydlig och effektiv arbetsprocess. Den första veckan ägnades åt kursdagar där Caroline Bodin från Youth 2030 AB utbildade oss i ledarskap och dialogmetoder. Vecka två deltog vi under Almedalsveckan i Visby, vilket gav oss möjlighet till nätverkande och insikter från olika aktörer och organisationer. Vi fick även möjlighet att berätta om vårt arbete och delta i olika seminarier gällande demokratifrågor. Den tredje veckan av vårt uppdrag var vi ute och föreläste och höll i workshops runt om i länet med totalt 89 ungdomar i åldern 13-25 år. Där presenterade vi vårt uppdrags centrala frågeställning: "Hur vill unga ha inflytande över kulturen?". Slutligen ägnades sista veckan åt sammanställning av rapporten där all information och resultat av de ungas tankar och förslag sammanfördes och bearbetades.

Genom en kombination av fakta och ungas egna tankar och åsikter kommer vi i denna rapport försöka ge en konkret helhetsbild av vilka hinder unga ser för att nå inflytande i kulturvärlden men också vilka lösningar de föreslår för att kunna engagera sig i förening med politiker och tjänstemän.

**Houler Akhwarzi, Hedda Johansson Jönsson,
Vincent Brander, & Minda Ranerås**

Unga kulturutvecklare 2026
Region Jönköpings län

Bakgrund

I det här avsnittet presenteras bakgrundsfakta som är relevant för rapporten. Här förekommer ingen form av diskussion eller värderingar av information utan endast den information som inhämtats om de olika ämnena.

Ungdomsinflytande

När man pratar om ungdomsinflytande syftar det till att unga ska ha möjlighet att påverka och delta i politiska och demokratiska processer. Det syftar också till att stärka ungas kännedom och tillit till det demokratiska systemet. Ungdomsinflytande är viktigt för att säkerställa att besluten som fattas ska spegla alla medborgare och deras behov och åsikter. Om ungas röster inte tas med i beslut är risken att det leder till ett minskat förtroende för politiker och beslutsfattare. Ungt inflytande är avgörande för att stärka demokratin och främja engagemang i samhällsutvecklingen. (*Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, u.d.*) (*Wahlgren & Neuman, 2019*)

Vuxennorm och åldersmaksordning

Vuxennormen bygger på en bild av att vuxna är kloka, ansvarsfulla och rationella medan man ser unga som osjälvständiga, impulsiva och outvecklade. Denna norm ger vuxna fördelar vilket ofta yttrar sig i makt, inflytande och anpassningar i samhället. Något som kan påverka denna norm är den så kallade åldersmaksordningen. Den handlar om hur olika åldersgrupper placeras eller prioriteras i olika sammanhang; att det anses vara bättre att vara i medelåldern än ung eller äldre. Samtidigt kan åldersmaksordningen även förstärka eller förändra vuxennormen. Sammanfattningsvis har dessa två fenomen en ömsesidig inverkan på varandra. (*Youth 2030 Movement*)

MUCF:s modell för rättighetsbaserat ungdomsperspektiv

Myndigheten för Ungdoms- och Civilsamhällesfrågor har en modell som kallas för rättighetsbaserat ungdomsperspektiv. Modellen handlar om hur man utifrån de regelverk som finns i nationella styrdokument, lagar och internationella konventioner ser till att ungdomars rätt till inflytande och delaktighet kan tillfredsställas. Modellen har sex delar: aktiv styrning, kunskap om unga, ungdomskompetens, organisationsdriven delaktighet, ungdomsdriven delaktighet och syn på unga. Inom dessa områden ingår bland annat att skapa strukturer för hur ungdomar kan göra sina röster hörda och att man som organisation ser till att kunskap och kompetens om unga blir en viktig del av beslutsfattande. Modellen har förankring i Sveriges nationella ungdomspolitik och modellens samtliga delar ska beaktas när beslut som rör personer mellan 13 och 25 år fattas i kommun eller region. (*Myndigheten för Ungdoms- och Civilsamhällesfrågor, u.d.*)

Ungdomsråd

Ett ungdomsråd är ett organ och instans med syfte att framföra och tillvarata ungdomars åsikter och intressen. (*Svenska Akademien, 2026*)

Ungdomsrådens utformning varierar. Vanliga former är att ungdomsrådet är en del av den kommun eller instans som finns där ungdomsrådet verkar. En annan modell som förekommer är att ungdomsråd drivs som ideella föreningar och därmed självständiga juridiska personer. Vilka åldrar ungdomsråden riktar sig till är också något som varierar. *(Sveriges ungdomsråd, u.d.)*

Även bland de ungdomsråd som utformats som en del av en kommun eller annan instans ser utformningen väldigt olika ut. Ett sätt att utforma ett ungdomsråd på är att man låter ungdomar anmäla intresse och sedan görs ett urval bland dessa ungdomar. *(Linköping kommun, u.d.)* En annan modell som förekommer bygger på att ungdomar tillsammans väljer vilka som ska företräda dem i ungdomsrådet genom personval och att det på så vis blir ett organ bestående av förtroendevalda. En annan vanlig företeelse är att ungdomsråd endast riktar sig till personer under 18 eller 19 år och inte till alla ungdomar. *(Göteborgs stad, u.d.)*

Enkäter

Ett annat sätt att ge ungdomar möjlighet att göra sina röster hörda är genom enkäter. En sådan enkät är ungdomsenkäten LUPP som används i 25 kommuner och en region. *(Myndigheten för Ungdoms- och Civilsamhällesfrågor, 2025)* Enkätverktyget är framtaget av Myndigheten för Ungdoms- och Civilsamhällesfrågor och har som syfte att ge ett underlag till en lokal uppföljning av ungdomspolitiken. *(Myndigheten för Ungdoms- och Civilsamhällesfrågor, u.d.)*

Unga utvecklare

Ett sätt som vissa kommuner och regioner har arbetat med ungdomsinflytande på är att anställa unga personer som kommun- eller regionutvecklare. De har framför allt arbetat med att öka ungdomars möjligheter att påverka och syftet med de unga utvecklarna är att de ska fungera som en brygga mellan ungdomar och beslutsfattare. Flertalet av de organisationer som arbetat med konceptet har sett att det haft positiva resultat. *(Västra Götalandsregionen, 2023)*

Youth 2030 Movement

Youth 2030 Movement är en medlemsstyrd ideell förening som bildades av Stenbecks Stiftelse. Idag är de en organisation som består av ungdomar och allierade vuxna som tillsammans arbetar för att stärka barns och ungas inflytande i samhället. Rörelsen bildades som ett svar på ökat utanförskap och polarisering där vissa röster hörs men andra inte. Varje år utbildar de 3500 beslutsfattare och stärker 2000 unga genom sina olika aktiviteter. Föreningen äger ett utbildningsbolag, Youth 2030 AB, som stöttat och utbildat regionens unga kulturutvecklare i *(Youth 2030 Movement, u.d.)*

Metod & genomförande

Workshops

Under arbetet har ungdomar vid olika kulturella verksamheter i länet besökts i syfte att ge dem en möjlighet att lyfta sina tankar och idéer kring ungdomsinflytande genom att delta i en workshop. Workshopen har bestått av två delar, *empowerment* och *idéverkstad*. Konceptet för workshopen är framtaget av Youth 2030 Movement.

Under dessa workshops har endast ungdomar närvarat. Eventuell vuxen personal eller dylikt har blivit ombudda att inte närvara. Detta i syfte att säkerställa att miljön bättre främjar ungdomars tankar och inget annat.

Under arbetet har även två grupper bestående av personer med intellektuella funktionsnedsättningar besökts och workshopparna har i dessa fall varit av en anpassad modell.

Empowerment

Besöken har inletts med *empowerment* som innebär en föreläsning om ungdomsinflytande och vilka demokratiska rättigheter man har som ungdom. Bland annat har anledningar till att ungdomar har mindre inflytande i samhället behandlats och hur detta kommer till uttryck. Även de regelverk som säger att ungdomar har rätt till inflytande, samt hur man som ungdom kan påverka även om man inte har rösträtt är ämnen som behandlats. Tanken är att ungdomarna här ska få bättre förståelse för vilka demokratiska rättigheter de har och därav bättre förutsättningar för att uppnå inflytande.

Idéverkstad

Den andra delen av workshopen är *idéverkstaden*. Under denna del har tankar och idéer från ungdomar i länet samlats in. Idéverkstaden har bestått av ett antal aktiviteter där ungdomarna själva fått vara med och arbeta med frågan om ungdomsinflytande.

Den första aktiviteten har gått ut på att ungdomarna tagit ställning till olika påståenden relaterade till kultur och ungdomsinflytande. Detta har följts av en hinderspaning, där ungdomarna kommit på vilka hinder som finns för ungdomars inflytande över kulturen. Ungdomarna har sedan fått sortera och fördjupa hindren innan de slutligen fått komma med lösningsförslag på hur man kan övervinna dessa och öka ungdomsinflytandet.

Anpassade workshops

Två idéverkstäder har också genomförts i grupper med personer med intellektuella funktionsnedsättningar. För att ge dessa ungdomar bästa möjliga förutsättningar att delta har idéverkstaden anpassats.

Empowerment-delen har här kortats ner och fokus har legat mer på att det är viktigt med ungdomsinflytande, att ungdomar har rätt till inflytande och varför det ofta kan vara svårt

att uppnå ungdomsinflytande. Vilka regelverk som finns och exempel på hur lågt ungdomsinflytande syns i verkligheten har utelämnats.

Idéverkstaden som följde var utformad för att ge ungdomarna bättre förutsättningar att dela med sig av sina tankar. Den första aktiviteten var utformad på så vis att deltagarna fick ta ställning till olika påståenden genom tumme upp, tumme sida eller tumme ner. Efter detta följde en aktivitet med mer öppna frågor där ungdomarna fick möjlighet att skriva eller rita sina svar på ett papper.

En annan anpassning är den att vuxna handledare till ungdomarna närvarat under workshopparna samt att workshoppen i sin helhet varit betydligt kortare.

Genomförande

Under en vecka har totalt tio besök genomförts och deltagarna har framför allt utgjorts av ungdomar som har feriepraktik eller sommarjobb vid de olika verksamheterna. Två workshoppar har riktat sig mot personer som deltagit under sin fritid.

Workshoppar har genomförts vid följande verksamheter: Kulturskolan i Jönköping, Glashuset i Gislaved, Platsens författare i Mullsjö, Furulidskolan i Aneby, Rosenlunds herrgård i Jönköping, Kulturskolan i Värnamo samt Jönköpings Kulturkollektiv. Det var totalt 89 ungdomar mellan 13 och 25 år som deltog.

Sammanställning

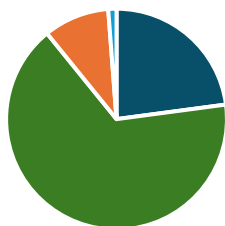
De tankar och idéer som framkommit under samtal i samband med idéverkstäderna har antecknats och papper och post-it-lappar med tankar har samlats in. Resultaten från respektive idéverkstad har sedan sammanställts för att få en god överblick över ungdomarnas tankar och idéer. För att sammanställningen skulle bli så korrekt som möjligt så har resultaten från workshopparna sammanställts löpande allt eftersom fler workshoppar har genomförts.

Resultat

Hinder

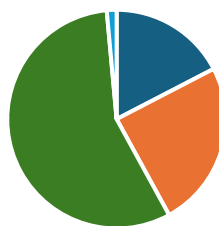
Vuxennorm

Jag känner att vuxna lyssnar på mig

■ Ja ■ Delvis/ibland ■ Nej ■ Annat

Jag tycker det är lätt att påverka där jag bor

■ Ja ■ Nej ■ Delvis ■ Annat

Att vuxna avfärdar ungas åsikter och förslag är tyvärr inget ovanligt. Brist på lyhördhet dyker upp många gånger under både värderingsövningen och hinderspaningen, där olika formuleringar av "Vuxna lyssnar inte" eller "Vuxna bryr sig inte" återkommer.

Flera unga uttrycker att vuxna utgår från att de har rätt och att ungdomar inte har lika utvecklade hjärnor och inte vet lika mycket. Fördomar och stereotyper kring unga, som att de "ställer till med problem", är ansvarslösa, omogna, impulsiva och oengagerade, leder till att de inte får samma utrymme att påverka. De blir inte tagna på allvar och deras tankar värderas lägre. "Jag gav ett förslag, bara ta emot det", uttryckte en ungdom om att vuxna direkt avfärdar idéer för att man är ung, utan att ens ta in och överväga det.

För att bli respekterad upplever många att man måste bevisa sig och vinna vuxnas förtroende. En ungdom konstaterar att självsäkerhet är en faktor och en annan beskriver att man behöver visa att man inte tillhör de "barnsliga" barnen. Alternativt måste man visa att något verkligen är viktigt för att vuxna ska lyssna.

Ungdomarna tar också upp att det finns uppbyggda normer kring hur saker ska se ut, vara och fungera, och att vuxna håller fast vid dessa. Tänker man på ett annat sätt värderas inte det man har att komma med. Är man ung och ambitiös ses man som naiv. Ungdomarna konstaterar att det kan vara svårt att starta upp helt nya verksamheter eftersom man måste följa de ramar som redan finns, och att även om man gör det är det svårt och ett stort steg att ta som ung. Att språket i många sammanhang är anpassat efter vuxna nämndes också som ett hinder.

De unga lyfter även att vuxna ofta utgår från hur det var när de var unga eller hur de skulle velat ha det då och tänker att det fortfarande är aktuellt, fast världen ständigt förändras.

När ungdomarna ombads ta ställning till påståendet ”Jag känner att vuxna lyssnar på mig” svarade majoriteten att det stämmer delvis eller ibland. Anledningen många uppgav var att det beror väldigt mycket på vilken vuxen och sammanhanget man befinner sig i. Just vilka vuxna som ansågs lyssna varierade: en person tyckte det var lättare att bestämma hemma medan en annan kände att föräldrar inte lyssnar. En del uttryckte att lärare behöver lyssna mer och ta problem som unga tar upp på allvar. Flera sade också att det är svårt att göra sin röst hörd inom politiken. Några upplevde istället att deras åsikter värderas högre i kultursammanhang, för att vuxna i dessa kretsar vill ta till vara på ungdomskulturen.

”Politik låter dig uttrycka din åsikt som vuxen, inte som ungdom.”

Det framkom att unga vuxna ses som mer mottagliga; man känner en annan typ av gemenskap med dem i och med att de vet mer om hur det är att vara ung idag. Vilket också går åt andra hållet: en ungdom uttryckte att hon lyssnade mer på oss som unga kulturutvecklare än om det hade varit exempelvis hennes biologilärare som stod och pratade om samma sak.

Flera ansåg ändå att vuxna lyssnar på dem, eller åtminstone vill och försöker. En ungdom sade att ”Sverige är ett land där man lyssnar på alla till skillnad från andra länder”. Dock upplever vissa att även om vuxna lyssnar, så tar de inte till sig de åsikter som kommer fram eller förverkligar förslagen. Känslan förstärks av att återkopplingen ofta är dålig eller helt utebliven.

Ungdomar som diskuterade problemet konstaterade att bristen på ungdomsinflytande och lyhördhet får många negativa konsekvenser. Unga får inte de evenemang de faktiskt vill ha och kulturutbudet baseras endast på vad vuxna tycker och tror. Engagerade ungdomar tappar hoppet och slutar försöka påverka om ingen lyssnar. Normer lever kvar och ingen förändring sker. Flera grupper påpekade också att detta inte enbart påverkar ungdomar, utan alla i samhället.

Att vuxna har svårt att släppa ifrån sig makten nämns upprepade gånger. Särskilt när frågor och beslut kommer upp på kommunnivå eller högre känner ungdomar att det blir svårare att få igenom förslag. ”Politik låter dig uttrycka din åsikt som vuxen, inte som ungdom”, sade en deltagare.

Brist på kunskap och information

Ur ungas perspektiv är bristen på kunskap och information ett hinder för att kunna påverka och ha inflytande inom kultur och samhälle. Många beskriver att de inte vet vilka möjligheter som finns eller hur de ska gå till väga för att göra sina röster hörda. Flera uttrycker att "Man vet inte hur man ska påverka" och "Vet inte vem man ska prata med". Det handlar alltså både om att inte känna till vilka vägar som finns för inflytande och brist på kunskap om hur man exempelvis driver ett förslag vidare eller startar en förening. En ung beskriver det som att "man kanske vill ta förslagen vidare men de kommer inte hela vägen."

Flera unga upplever också att de saknar den kunskap som krävs för att känna sig trygga i att engagera sig. Några lyfter till exempel att unga ofta har mindre kunskap om politik och ekonomi, vilket kan göra det svårare att delta på lika villkor. Bristen på information leder också till osäkerhet kring vilka val som finns och vad som är möjligt att påverka.

Samtidigt betonar unga att ansvaret inte enbart ligger hos dem själva. Många upplever att vuxna, särskilt inom skolan och andra verksamheter behöver bättre kunskap för att kunna stötta unga. Personal i skolan beskrivs ibland som otillräckligt lyhörda och vissa pedagoger upplevs bidra till segregation eller favorisering snarare än delaktighet. Flera menar att vissa vuxna saknar kompetens när unga uttrycker sina åsikter eller behöver stöd. En återkommande uppfattning är också att beslutsfattare ofta tillhör äldre generationer som har svårt att ta till sig ungas perspektiv. Precis som en ung uttryckte det: "Det är för många äldre gubbar som styr och som är dåliga på att ta in de unga och deras perspektiv."

Många unga beskriver dessutom att information om aktiviteter, möjligheter till inflytande och demokratiska processer är svår att hitta eller når dem för sent. Flera menar att informationen finns, men att den inte når fram till målgruppen. Några sammanfattar det som att det finns information att hitta om man aktivt letar, men för att göra det måste man veta vad det är man letar efter. Det kräver att man vet att något existerar och vad man behöver söka på för att nå informationen. Det gör att många möjligheter till delaktighet riskerar att gå förlorade redan innan unga ens fått kännedom om dem.

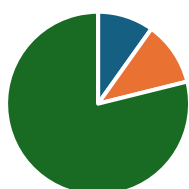
”Det är för många äldre gubbar som styr och som är dåliga på att ta in de unga och deras perspektiv.”

Var man bor påverkar också möjligheten att få information och delta. Unga på landsbygden beskriver att både aktiviteter och information ofta är koncentrerade till städerna och att det därför blir svårare att engagera sig. Flera menar också att det spelar stor roll vilka människor man känner. Information sprids ofta genom familj, vänner eller föreningar, vilket innebär att den som saknar sådana nätverk riskerar att missa möjligheter.

Samtidigt beskriver flera att den som inte använder sociala medier också lätt hamnar utanför informationsflödet. Det finns dessutom grupper som möter ytterligare hinder. Unga med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar lyfter att det saknas anpassat stöd och tillgänglig information utifrån deras behov, vilket gör det svårare för dem att få inflytande och delaktighet.

I värderingsövningen fick ungdomarna ta ställning till påståendena "Jag vet vad regionen är och gör" och "Jag vet vad regionen gör kopplat till kultur". Där framgick det att få hade kunskap om detta och ännu färre visste vad regionen gör inom kulturområdet. Ofta kände man endast till sjukvården och kollektivtrafiken, och möjligtvis ett par verksamheter som drivs av eller får stöd av regionen. En ungdom konstaterade att man främst har koll på vad kommunen gör.

Jag vet vad regionen
är och gör

■ ja ■ nej ■ delvis ■ annat

Jag vet vad regionen gör
kopplat till kultur

■ ja ■ nej ■ delvis ■ annat

Ekonomiska hinder

Ekonomi är en av de mest avgörande faktorerna för möjligheten att delta, engagera sig och ha inflytande inom kultur och samhälle. Många beskriver att kostnader för aktiviteter, resor och utrustning gör att alla inte har samma möjlighet att delta. För unga med begränsad ekonomi kan kostnader bli ett hinder, särskilt eftersom många saknar egen inkomst och har svårt att få arbete. En deltagare beskriver situationen som att "Vi har inga pengar och får inte jobb på grund av att vi saknar tidigare erfarenhet."

Kollektivtrafiken lyfts återkommande som en viktig förutsättning för att kunna ta del av kultur och fritidsaktiviteter. Flera unga uppskattar möjligheten till busskort, men menar att kostnaden fortfarande är hög och att alla inte har råd. Några beskriver att busskort ibland behöver betalas med studiebidraget, vilket innebär att pengar tas från andra

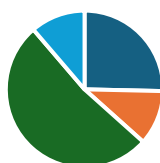
nödvändiga utgifter. En ung uttrycker att "det är bättre att lägga pengar på resan om aktiviteten är gratis." En del menar att fler unga hade engagerat sig om det hade varit billigare och enklare att resa.

Ekonomiska förutsättningar påverkar också kulturutbudet. Flera unga upplever att det finns för lite resurser för att exempelvis skapa aktiviteter, arrangera evenemang och utveckla samarbeten. De beskriver att många initiativ aldrig blir av på grund av brist på finansiering. Bristande resurser beskrivs som något som påverkar hela kedjan från möjligheten att arrangera aktiviteter till ungas delaktighet och inflytande.

Många unga lyfter också behovet av fler och bättre lokaler. Det saknas mötesplatser där unga kan träffas, skapa kultur och utveckla sina intressen. Exempelvis nämns brist på replokaler, lokaler för föreningar och andra platser där unga kan samlas. Flera beskriver dessutom att det är svårt och dyrt att hyra eller låna en egen lokal. Andra efterfrågar fler öppna platser där unga kan umgås och engagera sig utan att det kostar pengar.

Bristande tillgänglighet

Det är lätt att delta i saker som händer

■ Ja ■ Nej ■ Delvis ■ Annat

Det är lätt att ta sig till platser i länet för att gå på aktiviteter

■ ja ■ nej ■ delvis ■ annat

Flera hinder som kommit upp kan sammanfattas som bristande tillgänglighet. Det gäller bland annat kollektivtrafik, brist på arrangemang i mindre orter och vissa sociala hinder.

Flera unga nämner att hur stor tillgång man har till kultur beror på var man bor. Kulturutbudet i mindre orter är mer begränsat och man måste resa in till städerna för att ta del av konserter, evenemang och andra kulturaktiviteter. En ungdom lyfter att aktiviteter i mindre orter och på landsbygden hänger mycket mer på ideellt engagemang. Även vilka utbildningsmöjligheter man har skiljer sig. Ungdomar från Värnamo nämner exempelvis att det inte finns några estetiska gymnasieprogram där.

Samtidigt upplever många att kollektivtrafiken, särskilt på landsbygden, har för få avgångar och dåliga tider, vilket gör det svårt att ta sig runt. Flera konstaterar att det går smidigt om man bor i stan, men bor man på landet blir det svårare; det är inte ovanligt att man kommer fram långt innan aktiviteten eller behöver gå tidigare för att hinna med bussen hem.

En del av ungdomarna som bor i kransorter upplever ändå att det är smidigt att ta sig in till staden, då det är en knutpunkt för många bussar. Alla håller dock inte med och andra påpekar att vissa på landet inte har några bussar som passerar där de bor, eller endast ett fåtal avgångar om dagen (som inte finns på helger). Just brist på avgångar på helger och kvällar är ett problem som återkommande dyker upp. Dessutom nämns det att det kan kännas otryggt att resa på kvällen. Ofta finns det mycket säkerhetstänk under ett arrangemang, men när man lämnat det och ska ta sig hem känns det mer osäkert.

En annat problem som tas upp är brist på stöd och riktade aktiviteter för personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Enligt ungdomarna är det inte alls är garanterat att lärare och ledare för kulturaktiviteter har kunskap och kompetens kring området och hur de hanterar det. En ungdom berättade att det hänt att aktiviteter varit för stökiga eller högljudda för henne, men att ledare under dessa helt avfärdat behovet.

Ett annat hinder som har kommit fram är åldersgränser på olika spelningar och kulturella evenemang som exempelvis arrangeras på barer. Det kan vara svårt både när det handlar om att man vill vara publik eller jobba. Om man har rätt kontakter kan det vara lättare att undkomma dessa hinder.

Även kön kan vara en faktor när det kommer till att delta på olika kulturaktiviteter. Ungdomarna konstaterar att det ofta inte är lika många killar, särskilt inom vissa konstformer. De nämner att det kan finnas ett stigma som hindrar killar som skulle varit intresserade. När det gäller teater kan det också vara så att vissa roller är specifikt för ett kön, vilket påverkar vilka föreställningar som går att sätta upp, samt hur konkurrensen om rollerna ser ut.

De unga vi har mött har haft en positiv syn på utbudet av kulturaktiviteter i Jönköpings län, men det finns olika tankar om vad det bör finnas mer av beroende på var i länet man bor. En ungdom uttryckte att det är viktigt med ett bra kulturutbud eftersom "Barn som inte blir utsatta för kultur [...] kommer inte ha något intresse för det." Vad man har för åsikter om utbudet har dels med intressen att göra. Det beror också på vilken nivå man vill göra saker. Kulturskolor tas upp som ett exempel på en plats där blandade åldrar får blomma ut inom sina olika kulturella intressen, men där problemet kan vara att man blir indelade i grupper utefter ålder och inte efter kompetens och erfarenhet.

Bristande trygghet i sammanhangen

Det kan vara svårt att delta i olika aktiviteter och engagera sig om man inte känner sig trygg i sammanhanget eller gällande sin egen kompetens. Många unga känner inte att de har tillräckligt med kunskap och erfarenhet för att påverka. Det blir också svårt när man inte vet vad som är rätt och fel i sammanhanget. En ungdom nämner även att det kan vara svårt att påverka om man inte vågar tala inför folk.

Flera av ungdomarna lyfter att det kan vara svårt att delta i aktiviteter när man inte känner någon där och inte har någon att gå med. Vissa nämner att det kan vara särskilt svårt att

komma in som nybörjare till en annan stad när man inte känner någon. Några uttrycker att man kan åstadkomma mycket om man går ihop för att påverka, men att det är svårt att göra skillnad helt själv.

Lösningar

Lyhördhet, acceptans, delaktighet och samarbeten

Det har under våra workshoppar med länets ungdomar framkommit många konkreta och bra lösningar på de hinder som man anser är roten till ett bristande engagemang. Några lösningar är just lyhördhet och acceptans från vuxna, vikten av delaktighet och samarbeten över generationsgränser. Man önskar att vuxna ska lyssna mer öppensinnat och hjälpa ungdomar att få verktyg till att kunna engagera sig i olika forum.

Ett annat förslag som har kommit fram är att sänka rösträttsåldern till 16 år eftersom det kan leda till ett ökat valdeltagande bland förstagångsväljare, stärkt politisk kraft samt engagemang i omvänd politisk socialisering.

Unga föreslår också att det ska införas fler ungdomsförbund samt att man ska satsa ännu mer på skolors elevråd. Man ser gärna att det startas ungdomspartier i fler kommuner där fokuset i frågorna är ungas delaktighet i samhället, samt frågor som ger möjlighet att utveckla kulturen då den ofta glöms bort bland annan politik.

En annan önskan är att få bli inbjuden till möten i exempelvis kommunhus och därmed sitta med i de rum där de viktigaste besluten tas. Unga vill också få ett större inflytande i politiska styrelser och möjlighet att engagera sig i olika förenings styrelser.

Några ungdomar ansåg att det bör finnas förslagslådor där vem som helst ska kunna komma med idéer på olika saker som man tycker bör ändras.

Information och utbildning

Många tror att ökad information och utbildning hade kunnat bidra till att ännu fler unga skulle välja att engagera sig politiskt. En väg till detta är att politiker och ungdomsförbund kommer och föreläser i skolan och att man pratar ännu mer om hur man som ung kan engagera sig i samhällsdebatterna. Några sade också att föreläsningar och information i skolan kan vara ett sätt att lära sig mer om vad regionen gör. Ett förslag som har kommit upp, för att prioritera dessa frågor ännu mer, är att starta en kurs eller ett ämne i skolan som handlar om politik och nyheter.

Unga efterfrågar också ett mer tillgängligt och målgruppsanpassat informationsarbete. Många menar att information behöver spridas där unga redan befinner sig. Flera lyfter att kommuner och organisationer borde använda Instagram, TikTok och andra sociala medier i betydligt större utsträckning, eftersom mycket delas på Facebook och där är inte så många unga. Några tyckte också att kommunen bör samla information från andra

parter, exempelvis på sina sociala medier eller i en lista. Unga vill gärna ha information genom posters på stan, reklam på bussar samt genom skolans forum, som till exempel V-klass, Schoolsoft och Teams.

Resurser

För att förbättra den ekonomiska situationen lyfter unga flera möjliga lösningar. De efterfrågar billigare och bättre kollektivtrafik, fler kostnadsfria aktiviteter och ökade satsningar på kultur och fritid. Flera föreslår också mer ekonomiskt stöd till föreningar och arrangörer. Fler sponsorer och samarbeten samt bidrag som gör det möjligt för unga att genomföra projekt och arrangera aktiviteter. Några nämner tidigare stödformer, såsom turnébidrag för ungdomsband, som goda exempel på hur ekonomiskt stöd kan främja kultur bland unga. Även att skapa fler lokaler och mötesplatser där unga kan träffas och utöva kultur tas upp. Ungdomarna lyfter också att deras möjligheter att få jobb behöver förbättras, så att de kan få en egen inkomst som gör det möjligt att delta i aktiviteter. Unga vill också se en större tydlighet i hur pengar fördelas.

Tillgänglighet och trygghet

Tillgänglighet är en nyckelfaktor för att stärka ungt inflytande. Några aspekter av detta är att det måste finnas stöd för människor med NPF-diagnoser. Det kan också vara svårt att våga delta i olika sammanhang om man inte har någon given vän att ta med på aktiviteter. Därför ser de unga att det är viktigt att de som håller i verksamheten kommer ut till exempelvis skolor och informerar om vad som komma skall. Detta kan göra att man kanske vågar ta del av aktiviteten trots att man inte har någon att gå med, eftersom man vet vilka vuxna man kommer att mötas av på plats.

Flera ungdomar påpekar att två grundläggande aspekter för att nå de unga är att anpassa mötestider men också att det finns en fungerande kollektivtrafik oavsett var man bor. Där ingår också fler avgångar, framförallt på kvällar och helger. Om dessa två perspektiv inte fungerar kommer man missa många engagerade och kreativa ungdomar.

Diskussion

I det här avsnittet presenteras våra tolkningar, tankar och förslag kopplade till resultat och bakgrund. Här nedan presenteras ingen ny information utan det är endast en diskussion om den information som redan presenterats.

Under workshopparna har mycket av det som kommit upp handlat om vad ungdomarna vill ändra inom kulturen, snarare än hur de vill vara med och påverka. Dock ser vi även detta som relevant. Dels visar det på att ungdomar verkligen vill ha inflytande och har många kloka tankar och idéer kring vad som kan förbättras om de får möjlighet att vara med och påverka. Många av förslagen kring kulturaktiviteter kan också tillämpas på aktiviteter som rör inflytande, exempelvis gällande tillgänglighet och information. Dessutom är tillgången till kultur en förutsättning för att unga ska kunna och ha ett intresse för att påverka kulturen.

Att en del av tankarna har besvarat vad snarare än hur innebär inte heller att vi inte också fått ut konkreta förslag på hur ungdomsinflytande kan se ut i regionen. Från ungdomsråd till förslagslådor – flera möjliga forum och verktyg har nämnts.

När tjänstemän och politiker inom regionen läser lösningarna föreslagna i denna rapport finns det säkert de som säger: "Men det är inte vår uppgift – det är kommunens / skolans / civilsamhällets!" Det är dock ingen ursäkt för att bortse från förslagen. Då är det i stället viktigt med samverkan med dessa parter, så att inget faller mellan stolarna. Även om regionen inte har mandat för en viss fråga kan man förmedla den vidare och stötta den relevanta aktören i sitt arbete.

"Vi vill också lyfta att det vi kommit fram till inte endast gäller kulturområdet..."

Vi vill också lyfta att det vi kommit fram till inte endast gäller kulturområdet. Det var där vår utgångspunkt låg, men det som blir tydligt i samtalen med unga är att det hänger ihop med många andra områden, exempelvis kollektivtrafik, utbildning och arbetsmarknad. Därmed är det viktigt att unga får inflytande även över dessa.

En sak som kom upp som vi vill beröra extra är att det är ytterst viktigt för regionen att arbeta aktivt för att information ska nå unga. Det spelar ingen roll hur många vägar till inflytande det finns om unga inte känner till dessa. Om tjänstemän däremot exempelvis

besöker olika skolor med jämna mellanrum för att prata om vad regionens arbete går ut på och hur ungdomar skulle kunna få ett inflytande även där, skapar det stora möjligheter för ungas engagemang.

Unga utvecklare

Att arbeta som unga kulturutvecklare har varit väldigt intressant och givande. Upplägget vi har haft – en frågeställning att behandla under fyra veckor – har fungerat väl som sommarjobb och ett första steg, men vi anser att det går att göra ännu mer med konceptet. Skulle unga utvecklare, antingen inom kultur eller övergripande för regionen, anställas mer permanent skulle det ge stora möjligheter för ungt inflytande. Att inte begränsas till en fråga innebär mer delaktighet och en fastare anställningsform gör att det inte bara blir en tillfällig satsning. Det gör också att ungdomarna kan vara delaktiga i en större del av processen, vilket är en viktig faktor för ett utvecklat inflytande.

Unga utvecklare kan också fungera som kontaktpersoner för andra unga i exempelvis inflytandefrågor. Om unga får en annan ung de kan vända sig till tror vi att det skulle göra det enklare för dem att faktiskt ta kontakt, då det i detta arbete framkom att en del unga tycker det kan kännas avskräckande att höra av sig till vuxna, och att unga vuxna känns mer mottagliga.

”Något vi verkligen märkt under dessa veckor är att det händer mycket när unga får verka för unga.”

Vi tror inte att unga utvecklare är den enda lösningen; vi ser bland annat risker med att ungdomsinflytande bara skulle hänga på en anställning, där det lätt kan bli toppstyrt. Däremot skulle det kunna vara ett fantastiskt komplement till annat arbete, till exempel ett ungdomsråd där unga utvecklare har en stöttande funktion. För något vi verkligen märkt under dessa veckor är att det händer mycket när unga får verka för unga.

Ungdomsråd

Vi tycker att det är positivt att fler unga vill ha ett ungdomsråd, antingen inom regionen eller kommunen. Unga är en viktig del av samhället och påverkas av många av de beslut

som fattas. Därför är det viktigt att deras perspektiv och erfarenheter tas till vara när politiker och tjänstepersoner planerar och fattar beslut.

Ett ungdomsråd fungerar som en länk mellan ungdomarna och beslutfattare. Genom att få med ungas åsikter kan regionen och kommunen få bättre förståelse för vilka frågor som ska prioriteras med till exempel skola, kollektivtrafik, fritidsaktiviteter, trygghet och ungas psykiska hälsa i just det området de bor i.

Vi tror även att ungdomsråd kan få många ungdomar att engagera sig för demokratin. När unga får möjligheten att inte bara delta men även ha ett inflytande känner de sig mer hörda, vilket skapar förtroende till politiker, beslutsfattare och hela samhället.

Att ha möjlighet att delta i ett ungdomsråd som fungerar som andra politiska organ gör också steget in i sådana mycket kortare. Det är inte bara ett sätt att främja ungdomsinflytande, utan även en form av fortbildning för framtidens politiker. Det är helt enkelt en långsiktig investering i demokratin.

Utformning

Med det sagt är det viktigt att man utformar ungdomsrådet på rätt sätt. Vi ser att det finns en risk att det lätt blir fel och att det inte får önskad effekt. Vi kommer här att redogöra för vad vi anser vara viktigt för att ett ungdomsråd ska ha goda förutsättningar att fungera bra.

Vi ser att det är viktigt att de som sitter i ungdomsrådet är förtroendevalda av de ungdomar som de är tänkta att representera. Det är viktigt att de som är tänkta att representeras av ett organ har möjlighet att påverka och styra organet.

Vi ser också att det är viktigt att organet är stort nog att det säkerställer en bred representation av individer och åsikter. För att ett organ som är demokratiskt uppbyggt ska fungera demokratiskt är det viktigt att det finns en bred representation för att främja diskussion, debatt och beslut som är väl förankrade hos en större del av ungdomarna. För att säkerställa geografisk representation kan med fördel valprocessen utformas på ett sätt där lokala representanter väljs.

Vi ser också att det kan finnas problem med större församlingar eftersom dessa inte kan arbeta lika effektivt. I de sammanhang där det krävs mindre organ anser vi därför att detta bör ske i form av utskott eller styrelser valda av det större organet.

Vi ser att det är viktigt att ungdomsrådet riktar sig till alla ungdomar och att man inte exkluderar äldre ungdomar. Det är inte ovanligt att ungdomsråd endast riktar sig till personer under 18 eller 19 år. Man kan här föra ett resonemang att dessa personer har rösträtt i valen till kommunfullmäktige, regionfullmäktige och riksdag, och att de därmed finns representerade genom dessa organ. Vi ser dock att det fortfarande är viktigt att även unga vuxna får ta plats genom ungdomsråd av två anledningar. En av dessa är att man inte nödvändigtvis får möjlighet att rösta i något av dessa val förrän vid ungefär 22 års

ålder, och därmed helt skulle sakna representation fram till dess om man inte fick ta plats genom ett ungdomsråd. I och med att unga vuxna ofta är underrepresenterade i dessa organ så får de också sämre möjligheter till inflytande genom dessa forum än vad äldre personer får.

Vi ser också att det är viktigt att ungdomsrådet inte på något sätt är beroende till någon form av partipolitisk tillhörighet. Detta för att det ska vara möjligt att som ung engagera sig och få en möjlighet att bli insatt i politiken även om man ännu inte hittat någon partitillhörighet. Om då partitillhörighet är avgörande för att kunna engagera sig i ett ungdomsråd riskerar man att koncentrera möjligheten till inflytande till en liten grupp ungdomar som redan har hittat en plats i partipolitiken. Ett ungdomsråd som inte är beroende av partitillhörighet är därför något vi anser vara fördelaktigt när det kommer till att ge fler unga möjlighet till inflytande. En möjlighet att engagera sig i politik utan partitillhörighet kan också ge dessa ungdomar en möjlighet att bli mer insatta och ge dem bättre förutsättningar att hitta ett politiskt parti att engagera sig i.

Något annat vi tror är viktigt är att mandatperioderna har en bra längd. Här tror vi att ett år är att föredra. Längre mandatperioder än så riskerar att försvåra ungdomars möjligheter att engagera sig i och med att många ungdomar inte kan ha mer framförhållning i sin planering än ett år av olika skäl som exempelvis studier eller arbete. Kortare mandatperioder är också att föredra eftersom det kan förväntas leda till en högre omsättning av förtroendevalda vilket leder till att fler ungdomar får möjlighet att engagera sig.

Olika nivåer av engagemang

Något som vi tror är av stor betydelse för att alla unga ska få möjlighet till inflytande är att det finns olika nivåer att engagera sig på. Det måste finnas enkla vägar in i inflytande så att trösklarna blir låga, men samtidigt är det viktigt att det finns utrymme för ungdomar att växa i sitt engagemang. Om det inte finns utrymme att växa i engagemanget riskerar man att motivationen att påverka går förlorad.

Ett förslag som flera av ungdomarna har lyft är att det borde finnas brevlådor där man kan lämna förslag. En annan liknande möjlighet som man hade kunnat arbeta med är en digital förslagsfunktion, likt medborgarförslag, men där man kan ha möjlighet att skicka förslagen direkt till berörda instanser.

Vidare är det viktigt att man har möjlighet att engagera sig mer. Här anser vi att ett ungdomsråd hade varit en bra möjlighet att engagera sig mer. Det är då viktigt att ungdomsrådet är utformat på ett sätt som främjar engagemang och som klarar av att fånga upp engagemang. Med avseende på detta vill vi återigen bestyrka vikten av att ungdomsrådet är en större församling för att ge fler personer möjlighet att engagera sig. Rimligtvis bör det även inom ungdomsrådet finnas möjlighet till olika nivåer av engagemang. Utskott eller styrelser inom ungdomsrådet är ett bra sätt att ge möjligheter

för engagerade ungdomar att fördjupa sitt engagemang i olika frågor. Vi vill också poängtera att det är viktigt att ungdomsrådet upprätthåller en viss självständighet i den bemärkelsen att de har möjlighet att ta egna initiativ och inte bara är en rådgivande instans som får yttra sig när någon annan ber dem. Att de förtroendevalda ungdomarna själva får sätta agendan för ungdomsrådets arbete är därför viktigt. Detta innebär också att ungdomarna själva kan skapa möjligheter att utveckla sitt engagemang.

MUCF:s modell för rättighetsbaserat ungdomsperspektiv

En sak som vi tror hade bidragit positivt till ungdomsinflytande är att i det regionala arbetet arbeta efter MUCF:s modell för rättighetsbaserat ungdomsperspektiv. Genom att arbeta med denna modell kan man säkerställa att ungdomars perspektiv och rättigheter tillvaratas med avseende på flera områden.

Vi ser att en implementering av modellen hade inneburit att ungdomsperspektivet får en mer självklar plats i beslutsprocesser och vi ser därför gärna att den implementeras i regionens arbetssätt.

Slutord

Sammanfattningsvis har det under arbetet blivit tydligt att det finns många hinder som står i vägen för ungdomsinflytande, men också att det finns ett behov och en vilja att påverka och att ungdomar vill vara en del av lösningen.

Vi ser att makt, liksom alla andra tillgångar, endast finns i begränsat utbud. Den kan inte skapas eller förstöras, endast flyttas. Makt som ges till något måste tas från något annat. Ungdomar kan därmed inte få mer inflytande om inte vuxna i maktpositioner är villiga att släppa ifrån sig sin egen makt och lämna över delar av den. Med de orden börjar vår rapport lida mot sitt slut. Vi överlämnar den här rapporten till er beslutsfattare och litar på att ni kommer ta dess innehåll, och de frågor som den berör, på största allvar.

Bollen ligger nu hos er, gör oss inte besvikna.

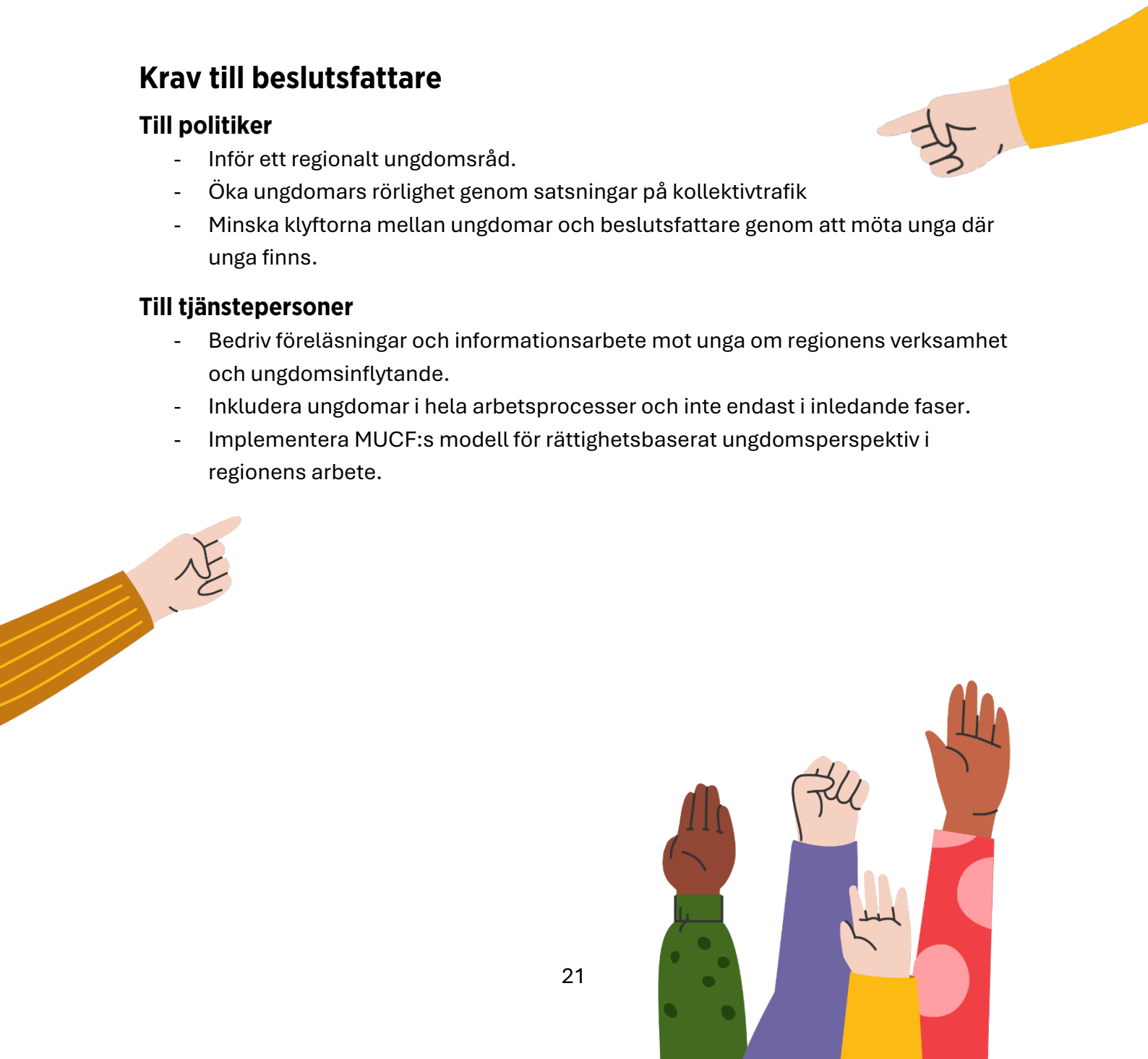
Krav till beslutsfattare

Till politiker

- Inför ett regionalt ungdomsråd.
- Öka ungdomars rörlighet genom satsningar på kollektivtrafik
- Minska klyftorna mellan ungdomar och beslutsfattare genom att möta unga där unga finns.

Till tjänstepersoner

- Bedriv föreläsningar och informationsarbete mot unga om regionens verksamhet och ungdomsinflytande.
- Inkludera ungdomar i hela arbetsprocesser och inte endast i inledande faser.
- Implementera MUCF:s modell för rättighetsbaserat ungdomsperspektiv i regionens arbete.

Referenser

- Göteborgs stad. (u.d.). *Så fungerar ungdomsfullmäktige*. Hämtat från Göteborgs stad: <https://goteborg.se/wps/portal/enheter/ungdomsfullmaktige/sa-fungerar-ungdomsfullmaktige> den 7 juli 2026
- Kassman, A., & Vamstad, J. (2016). *Ungdomsråd - goda intentioner men sämre institutionell inramning*.
- Linköping kommun. (u.d.). *Ungdomsrådet*. Hämtat från Linköping kommun: <https://www.linkoping.se/kommun-och-politik/sa-styrs-linkopings-kommun/ungdomsradet> den 7 juli 2026
- Myndigheten för Ungdoms- och Civilsamhällesfrågor. (den 1 oktober 2025). *Nu får unga i 25 kommuner chansen att göra sina röster hörda – så stärker ni ungas delaktighet i er kommun eller region*. Hämtat från MUCF: <https://www.mucf.se/om-oss/aktuellt/nu-far-unga-i-25-kommuner-chansen-att-gora-sina-roster-horda-sa-starker-ni-ungas> den 9 juli 2026
- Myndigheten för Ungdoms- och Civilsamhällesfrågor. (u.d.). *Om LUPP*. Hämtat från MUCF: <https://www.mucf.se/kunskap-och-utbildning/unga/ungas-delaktighet/ungdomsenkaten-lupp> den 9 juli 2026
- Myndigheten för Ungdoms- och Civilsamhällesfrågor. (u.d.). *Rättighetsbaserat Ungdomsperspektiv*. Hämtat från MUCF: <https://www.mucf.se/kunskap-och-utbildningar/unga/ungas-delaktighet/ungdomsperspektiv> den 8 juli 2026
- Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor. (u.d.). *Så tycker unga 2025 – demokrati och viktiga samhällsfrågor*. Hämtat från MUCF: <https://www.mucf.se/publikationer/sa-tycker-unga-2025-demokrati-och-viktiga-samhallsfragor> den 6 juli 2026
- Svenska Akademin. (2026). *Ungdomsråd*. Hämtat från Svenska akademins ordböcker: <https://svenska.se/?activeTab=so&q=ungdomsr%C3%A5d&exactMatch=true&id=376724> den 7 juli 2026
- Sveriges ungdomsråd. (u.d.). *Starta Ungdomsråd*. Hämtat från Sveriges Ungdomsråd: <https://www.sverigesungdomsrad.se/for-unga/starta-ungdomsrad/> den 7 juli 2026
- Västra Götalandsregionen. (den 2 februari 2023). *Hur involverar vi unga meningsfullt? - Utvärdering av Unga regionutvecklare*.
- Wahlgren, V. C., & Neuman, E. (2019). *Ungas Inflytande - Ungas Inflytande i Den Lokala Beslutsprocessen*. Advant.

Youth 2030 Movement. (u.d.). Hämtat från <https://lumenaconecto.se/wp-content/uploads/Youth-2030-1.pdf> den 7 juli 2026

Youth 2030 Movement. (u.d.). *Om Youth 2030*. Hämtat från Youth 2030: <https://youth2030.se/om-youth-2030/> den 9 juli 2026

Youth 2030 Movement. (u.d.). *Välkommen till maktskiftet*. Hämtat från Youth 2030: <https://youth2030.se/> den 9 juli 2026

Bilagor

Bilaga 1 – Frågor till workshop

Värderingsövning: 4 hörn

1. Jag vet vad regionen är och gör.
 - a. Ja, jag har stenkoll!
 - b. Kanske, osäker
 - c. Nej, ingen aning
 - d. Jag vill svara något annat
2. Jag vet vad regionen gör kopplat till kultur.
 - a. Ja, jag har stenkoll!
 - b. Kanske, osäker
 - c. Nej, ingen aning
 - d. Jag vill svara något annat
3. Det finns ett bra utbud av kulturaktiviteter här.
 - a. Ja, massor
 - b. Sådär, ibland finns det
 - c. Nej, inget alls
 - d. Jag vill svara något annat
4. Det är lätt att delta i saker som händer.
 - a. Ja
 - b. Delvis/sådär
 - c. Nej, det finns massa hinder
 - d. Jag vill svara något annat
5. Det är lätt att information om saker som händer.
 - a. Ja, alltid
 - b. Ibland, det beror på
 - c. Nej, aldrig
 - d. Jag vill svara något annat
6. Det är lätt att ta sig till platser i länet för att gå på aktiviteter.
 - a. Ja
 - b. Delvis/sådär
 - c. Nej, det finns massa hinder
 - d. Jag vill svara något annat

7. Jag tycker det är lätt att påverka där jag bor.

- a. Ja stenkoll
- b. Vet några sätt
- c. Nej har ingen aning
- d. Jag vill svara något annat!

Här var inte svarsalternativen helt anpassade efter påståendet. Alternativen förtydligades muntligt till:

- a. Ja
- b. Delvis/sådär
- c. Nej, inte alls
- d. Jag vill svara något annat

8. Jag känner att vuxna lyssnar på mig.

- a. Ja, alltid
- b. Ibland, det beror på
- c. Nej, aldrig
- d. Jag vill svara något annat

Hinderspaning

Vad ser du för utmaningar för att unga ska kunna påverka och ha inflytande över kulturen där de bor?

1. Skriv enskilt ner fem hinder på fem minuter.
2. Diskutera vad ni skrivit i grupp. Hitta röda trådar och gör kluster.
3. Välj ett kluster att fördjupa.

Fördjupning

1. Beskriv hindret! Finns det olika delar eller aspekter av det?
2. Vilka är orsakerna till hindret?
3. Vilka blir konsekvenserna av hindret?
4. Vilka påverkas?

Lösningar

1. Skriv enskilt ner fem lösningar på ert valda problem på fem minuter.
2. Diskutera vad ni skrivit i grupp. Vilken lösning tror ni mest på?

Bilaga 2 – Frågor till anpassad workshop

Värderingsövning: Tyck till!

1. Vuxna lyssnar på mig.
2. Det finns kultur att vara med på där jag bor.
3. Det är lätt att vara med på kulturaktiviteter.
4. Jag får vara med och bestämma om kulturen där jag bor.
5. Jag vill bestämma mer om kulturen där jag bor.

Svarsalternativ:

Skriv eller rita

1. Vilken slags kultur gillar du?
2. Vad får du bestämma över?
3. Vad vill du bestämma mer över?
4. På vilket sätt vill du vara med och bestämma?

